

Allemaal gevangen

GETUIGENIS GEVANGENE

Hoe zou 't vandaag met ons Evy zijn...? Waarom weet ik weer niets?

Waarom nam haar mama nu weer de telefoon niet op?

Mijn maag voelt terug gelijk een uitgewrongen dweil, nee gelijk een vuurbol.

Ik begin het weer te voelen, die vuurbol... verdomme toch.

Ze weet nochtans dat ik om 6 uur bel: maandag, woensdag en vrijdag, om 6 uur.

En ze weet wat ik ervoor moet doen om te kunnen bellen.

En dan die treiterende bezettoon: tuut- tuut- tuut- tuut.

En de gedachte dat één of andere loslopende onnozelaar de voorrang krijgt.

Een kerel die kan bellen, wanneer hij maar wil en zo lang hij wil... bezet, bezet, bezet.

En ik,...ik zie mijn beurt om te bellen weer maar eens aan mijn neus voorbij gaan...

En dan die dwaas van een Rus achter mijn rug met een grote smile op zijn gezicht:

'Your love has gone away'... Ik had hem in zijn gezicht moeten slaan!

...

Your love has gone away...

Als het maar niks anders is, dat denk ik nu.

Een accident of zo...iedereen kan iets krijgen.

Of misschien had haar trein vertraging, of is ons Evy ziek en is ze met haar naar de dokter.

Ach, ik moet dat afleren van altijd direct jaloers en kwaad te worden. Verdomme toch.

...

Ik mag er nochtans niet aan denken dat ik zou varen gelijk de Robby.

Een maand geleden mocht hij 't gevang verlaten. Ik weet nog hoe blij hij was dat zijn straf er eindelijk op zat en hoe hij luidop droomde van een nieuw leven met zijn Linda.

Maar vorige week kwam hij me hier in 't gevang een bezoekske brengen... totaal ontredderd: Linda had hem laten zitten. Zijn huis stond al opnieuw te huur. Zijn familie en zijn vrienden van vroeger: allemaal hadden ze hem laten vallen!

Weet ge wat hij me zei: Marcel jongen, uw straf begint pas als ge hier buitenkomt. Niemand ziet u nog staan, ge krijgt zelfs de kans niet om te bewijzen dat ge het voortaan beter zult doen... En werk vinden... vergeet het maar, welke baas wilt er nu een ex-gevangene... probeer zo uw schulden maar eens af te betalen... geraak zo maar eens terug op het rechte pad.

...

Een half jaar geleden heeft de rechter mij hier 10 vierkante meter toegewezen omdat, zoals hij zo plechtig formuleerde, ik moest leren de spelregels van de samenleving in acht te nemen.

Omdat mijn sociaal gedrag een correctie nodig had!

Die rechter zou hier zelf eens moeten zitten... dan zou hij anders spreken...

Voor ik hier zat wist ik niets.

Nu weet ik waar ik drugs kan krijgen.

En vals geld.

En waar ik gestolen gerief kwijt kan.

En waar ik een revolver kan kopen.

En springstof.

De gevangenis is de universiteit van de smeerlapperij.

Een mens zou er beter moeten uitkomen dan hij erin gaat. Vergeet het!

Het systeem werkt averechts.

Ge leert bij wat ge niet moet bijleren en ge leert af wat ge beter niet vergeet.

...

Evy meiske, ik wou dat ik het u allemaal kon uitleggen...

Ik wou dat ik de tijd kon terugdraaien of dat ik het allemaal weer goed kon maken...

Maandag misschien, om 6 uur... hopelijk neemt dan uw mama de telefoon op...

GETUIGENIS VROUW GEVANGENE

Niemand kan begrijpen welke slag je op zo'n moment in je gezicht krijgt...

De eerste dagen durfde ik niemand onder ogen te zien. Ik deed de deur alleen maar open voor de mensen van het gerecht die kwamen aanbellen. Ik heb zelfs enkele dagen de rolluiken gewoon naar beneden gelaten. Maar ook dan werd ik gewaar dat er auto's voorbijreden en vertraagden. Ik kon zo voelen dat er naar ons huis gewezen werd en dat de mensen zegden 'daar woont hij...'

Niemand zal begrijpen waarom ik Marcel toch nog wil steunen, zelfs mijn familie niet... mijn eigen broer zei me: ge hebt te kiezen, ofwel laat ge Marcel vallen, ofwel zult ge mij hier nooit meer zien... hij is hier inderdaad nooit meer over de vloer gekomen.

...

Ach, ik wil Marcel zijn daden zeker niet goedpraten, hij heeft inderdaad grove fouten gemaakt maar daarvoor boet hij nu in de gevangenis. En natuurlijk heb ik het nog dikwijls moeilijk en denk ik: verdomme Marcel, waarom hebt ge dat gedaan. En natuurlijk zou het gemakkelijker

zijn hem de rug te keren. Maar als ik hem óók nog laat vallen, wat moet er dan van hem worden als hij terug vrijkomt?... En Marcel heeft ook zijn goede kanten, echt waar...

Hoe kun je nu nog geloven in mensen die vanaf de wieg zijn scheefgegroeid... zei mijn broer me nog. Marcel heeft inderdaad een verleden om niet fier op te zijn: te beginnen met zijn ouders. Je zou van hen liefde moeten krijgen, maar hij kreeg alleen maar slaag. Je zou bij hen geborgenheid moeten vinden, maar Marcel zijn ouders zaten meestal op café en trokken zich van hem niet veel aan. Hij was een kind van de straat en werd nadien in een instelling geplaatst: veel opvoeders maar weinig opvoeding, veel regels maar weinig menselijke warmte, veel verschillende scholen maar weinig echte studiekansen, veel zogenaamde vrienden maar één voor één waren die ook op de dool...

En toen hij nadien alleen ging wonen, geraakte hij van de ene schuld in de andere... Ondanks zijn grote schulden, ben ik toch met hem getrouwd... ja, we zagen mekaar graag. Ons hele leven samen hebben we het niet gemakkelijk gehad... elke maand was het zien rond te komen... verscheidene keren zelfs geen geld genoeg om eten te kopen...alleen zo konden we beetje bij beetje de schulden afbetalen, want schuldeisers zijn genadeloos... en dan nu begaat hij de stommitieit van zijn leven...

Een beetje kan ik hem nochtans begrijpen: hij wou ons Evy óók datgene geven wat alle andere kinderen krijgen, hij wou ze óók laten studeren zodat ze later niet in dezelfde miserie zou terechtkomen als wij, hij wou voor haar een betere toekomst, hij wou... hij wou zoveel... alleen voor ons Evy...

GETUIGENIS KIND VAN GEVANGENE

Aan die eerste dagen wil ik liever niet meer terugdenken. Ik kwam thuis van 't school, de voordeur stond open... dat was al vreemd. Ik liep verder door ons huis en vond de werkkamer van onze pa helemaal overhoop gehaald.

En plots stond ma daar... afwezig, verdoofd. Ze vertelde me dat onze pa voor de bank naar Brazilië was vertrokken, een job in het buitenland. Alles was zo geheimzinnig. En toen kwamen er een paar heren in chique kostuum binnen... die moesten papieren hebben en veel weten, maar ik mocht dat niet horen, daarvoor gingen ze in de voorkamer.

Ik begreep er eerst niets van: mijn pa voor zijn job naar Brazilië?... Hij was toch maar een gewone klusjesman in de bank en geen manager? Maar al gauw begon ik te fantaseren: misschien had mijn pa wel een geheime opdracht gekregen! En misschien zou hij nu wat meer geld verdienen zodat ik nu ook eens nieuwe kleren kon kopen en geen tweedehands!

De volgende morgen kwam echter vlug de grote ontzuuchtering. Op de speelplaats wou ik mijn vrienden over Brazilië vertellen, maar ze liepen allemaal spottend van me weg. En plots hoorde ik iemand roepen: kijk daar heb je de dochter van de bankrover! Ik begreep er weer niets van. De schoolbel bracht mij even op andere gedachte maar in de klas begon alles opnieuw: Karel had mijn stoel ingepalmd en alleen achteraan in de klas bleef een bank voor mij over. En toen de les begon, zoefde er plots een papiertje door de lucht. Het belandde recht op mijn bank. Het was een artikel uit de krant... over kleine bedragen die in de bank verdwenen waren... de schuldige zou M.G. zijn... en toen hij betrapt werd, zou hij iemand neergeslagen hebben... verder kon ik niet lezen, alle zinnen begonnen voor mijn ogen te dansen.

M.G.... da's jouw vader, fluisterde Alex mij nog toe, en hij zit helemaal niet in Brazilië, hij zit achter de tralies... Ik voelde de grond onder mij wegzinken. Ik kon het nauwelijks geloven. Maar stilaan werd me alles duidelijk: ma die de vorige dag zo vreemd deed, die deftige mijnheren in ons huis...

Ik had het vroeger al niet gemakkelijk op school, maar sindsdien is de situatie voor mij veel erger geworden: kleine pesterijen zoals kauwgom op mijn stoel en gekriebel in mijn boeken, als iemand iets kwijt is dan word ik sowieso als schuldige aangewezen, naar huis fiets ik voortaan alleen. Niemand wil met mij nog te maken hebben, 't is alsof ikzelf in een gevang zit. Nee, ik heb echt geen zin meer om nog naar school te gaan...